

tribus nostris, Archiepiscopo Thaurinen., & Maurianen., ac Bellinen. Episcopis, per Apostolica scripta mandamus, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magni Magistri, & Conventus, necnon Priorum, Præceptorum, Militum, Fratrum, & personarum dictæ Militiæ Sanctorum Mauriti, & Lazari, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra eandem presentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter observari, ac eosdem Magistrum, Conventum, Militiam, Priores, Præceptores, Milites, Fratres, & personas, omnesque alios, quos ipsæ presentes literæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eorum quempiam desuper contra ipsarum præsentium tenorem, quomodolibet molestari, perturbari, vel impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, etiam pecuniarias eorum arbitrio moderandas, aliæque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis, servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Nos enim illis quoscumque, etiam per edictum locis publicis affigendum, consilio summarie de non tuto ad eos accessu, citandi, eisque, ac quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub eisdem censuris, & poenis, ac per simile edictum inhihendi, interdictum Ecclesiasticum apponendi, ac cetera omnia in prædictis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam earumdem tenore præsentium concedimus facultatem.

Derogatio contrariorum

§.46. Non obstantibus recolendæ mem. Bonifacii Papæ VIII., etiam Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suæ Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputari fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumat, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis Constitutionibus, ac Militiæ, & Ordinum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilitis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, ac etiam Ordinariis locorum, & aliis Militiis, necnon quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, locis, eorumque personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum instantiam, necnon

Motu proprio, ac etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si ad verbum, nihil penitus omissio, & forma illis tradita observata inserti forent præsentibus, pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensio, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transporum.

§.47. Quia vero difficile foret, presentes, quocumque illis opus erit, perferre, volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, ut earum transumptis, etiam impressis, ac Magni Magistri, & Conventus dictæ Militiæ Sanctorum Mauriti, & Lazari sigillo munitis, ac eisdem Magni Magistri, & Conventus Secretarii manu subscriptis, distisque suis literis absque præsentium in totum, vel in parte infertione, ea ubique fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostense. Nec ipsi Magister, & Conventus presentes, literis, seu gratis illarum vigore ab eo, vel eis conceden. inferere teneantur, & nihilominus gratia ipsa ab eo, vel eis quibusvis personis juxta tenorem earumdem præsentium literarum pro tempore concessæ valeant, & illis suffragentur, ac fidem ubique faciant in omnibus, & per omnia, perinde, ac si eadem presentes literæ in eis ad verbum infererentur.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ susceptionis, subiectionis, exemptionis, liberationis, statutorum, ordinationum, concessionum, declarationis, tributionis, permissionis, indulti, adiectionis, relaxationis, mandati, derogationis, voluntatis, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Idibus Octo., Pont. nostri Anno IV.

Dat. die 15. Octob. 1575. An. IV.

CLXXXVIII.

Institutio Universitatis Studii generalis, diversarum scientiarum, bonarumque artium, in Collegio Presbyterorum Regularium Societatis Jesu, in Civitate Vilenensi, in Regno Poloniae per Valerianum illius Episcopum fundato, cum privilegiorum clarigatione.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proccinium.

Um attenta considerationis indagine perfruatam quam pretiosum sapientia, & scientia donum, per quod ignorantia, & vitiorum tenebræ profligantur, erroreque tolluntur, solliciti reddimur, & solertes, ut literarum, & pietatis studiosi debitum virtutum insigniantur honoribus, ac indefessis laboris ad Dei gloriam suscepti præmium tandem reportent.

Valerianus Episcopus Civitatis Vilenensis, erexit in eadem Collegium Presbyterorum Societatis Jesu, unde non modicus bonorum morum, scientiarumque profectus habitus est, majorque speratur, si ibidem Universitatis Studii generalis a Papa instituat.

§.1. Sane pro parte Venerabilis Fratris Nostri Valeriani Episcopi Vilen. Nobis nuper exhibitæ petitio continebat, quod cum idem Valerianus Episcopus a decem annis, vel circa, ad Patriæ, & Diocesis suæ, quæ multiplici sectarum labe, ac schismaticis erroribus, itemque Mahometan. infidelitate obsidebatur, tutelam, unum Collegium Presbyterorum Societatis Jesu in Civitate Vilen. canonice erigi, & institui, illudque nonnullis redditibus, & proventibus annuis dotari curaverit, ac a dicto tempore ex ipso Collegio in morum, & disciplinarum exercitio non tenuis profectus exortus spectetur, & numerus Scholarium mirum in modum accreverit, & singulis diebus benedicente Domino augmentetur, in optima Theologia ac Philosophiæ, necnon liberalium, moralium, Græcarumque lectionum studia cumulatifsimè versans, si in ipsa Civitate, quæ inter ceteras magni Lituaniæ Ducatus Civitates precelebris fertur, ac ampla Diocesi decoratur, una generalium tam divinarum quam humanorum studiorum Universitas erigeretur, & institueretur, ac in dicto Collegio, Theologia, Philosophia, & artes liberales publice, & ea, quæ in Studiorum generalium Universitatibus Poloniae, & aliorum Christianæ Fidei Regnorum perleguntur, ac explicantur, & auctoritate comprobantur, ad Fidei Orthodoxæ propugnaculum, Civitatis prædictæ ornamentum, felicissimum totiusque Provincia decus, per ipsos Presbyteros interpretarentur, & perlegerentur, necnon qui in ipso generali Studio, & Universitate, & alibi per tempus debitum studuisse, ac scientia profectis, ab eisdem Presbyteris prævio rigoroso examine in privato, seu adhibitis quaestionibus, & argumentis, quæ proborum ac doctorum virorum presentia confirmari solent, publico congressu comperiti fuerint, in Theologia, artibus, & Philosophiæ, Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratus, & Magisterii, & pro studio ratione, ac juxta decreta Sacri Concilii

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

Tridentini, & ipsius Societatis constitutiones, ac morem in illius Universitatibus receptum, & ad instar aliarum Universitatum hujusmodi gradus consequerentur, ipsique Scholares per tot studiorum labores præmii honorificentia, & literarii iudicii favore donarentur, profecto proveci ardentes fierent, plurimique hujus vitæ studium spretis illecebris ad superna indagine mentis contemplanda se transferrent, idque carissimo Filio Nostro Stephano Poloniae Regi Illustri, cujus expressus ad hoc accedit assensus, gratum foret. Quare pro parte ejusdem Valeriani Episcopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Fidei præsidio, ac Civitatis hujusmodi decori, necnon publica utilitati consulere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic idco Pontifex Universitatem Studii generalis ibi instituit.

§.2. Nos igitur attendentes quod ex literarum studio animarum salus maxime procuratur, eundem Valerianum Episcopum a quibusvis Excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in dicto Collegio Studium generale Theologiae, & pro illius cognitione necessaria artium liberalium, & Philosophiæ, ac in illo Universitatem Studii generalis quod ibidem perpetuo futuris temporibus vigeat, ad instar aliarum Universitatum hujusmodi, ac juxta illarum statuta, & consuetudines, aliasque ipsius Societatis Constitutiones per Presbyteros Societatis hujusmodi in omnibus ac per omnia moderandam, & gubernandam, auctoritate Apostolica tenore præsentium erigimus, & instituiimus.

Illique privilegia aliorum Studiorum generalium concedit.

§.3. Illique sic erectæ, & institutæ ac ejus pro tempore existentibus Rectori, Cancellario, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidelis, Nunciis, & aliis Officialibus, & personis, tam in ipso Collegio residentibus, quam Universitatis hujusmodi studia frequentantibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis, honoribus, & præminentis Universitatibus præfatis, illarumque pro tempore existentibus Rectoribus, singulis personis, & Officialibus, necnon membris, & subditis in genere vel specie, tam dicta Apostolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet concessis, seu legitime præscriptis, aut in posterum quovis modo etiam Motu proprio, & consistorialiter conceden., & præscriben., ac quibus illi, vel illæ utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter uti, potiri, & gaudere valeant. Quod illi qui in quavis aliarum Universitatum disciplinis, facultatibus, & artibus præfatis studere

1579. dere inceperint, studium suum in ea continuare, & tam ipsi, quam in dicta, vel alia Universitate per tempus debitum studuisse, ac scientia, & moribus idonei comperti fuerint, in artibus Philosophia ac Theologia, necnon facultatibus prefatis Baccalareatus etiam formales, Licentiarum, ac Laurearum, necnon Doctoratus, ac Magisterii, ac quoscumque alios solitos gradus ab ipsius Universitatis Rectore, seu Cancellario, aut Doctoribus, Lectoribus, vel aliis personis per dicta Societatis Præpositum Generalem, aut de ejus licentia per illius Provincie Præpositum Provinciale deputandis, prævio riguroso examine, vel disputationibus peragitis juxta Concilii prefati decretis, ipsiusque Societatis, & aliarum Universitatum constitutiones, consuetudines, & statuta, necnon alias, ut præfertur, recipere, ac graduum ejusmodi solita insignia sibi adhiberi facere, & postquam in ipsis facultatibus promoti fuerint, illas perlegere, & interpretari, ac in eis disputare, necnon quoscumque actus gradui, seu gradibus per eos receptis convenienter exercere, & alias omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in ceteris Universitatibus juxta illarum ritus, & mores ad gradus ipsos promoti de jure, vel consuetudine, aut alias utuntur, potuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, æque principaliter uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gradus hujusmodi in aliqua ex prefatis Universitatibus susceperint.

Et auctoritatem statuta condendi, pro bono ipsius regimine.

Molestiam eide inferri, omnibus prohibet.

§.4. Quodque pro felici Universitatis hujusmodi directione, regimine, ac literaria politia forma, liceat pro tempore existenti ejusdem Societatis Præposito generali, salvo semper manente ipsius Societatis jure, per se, vel alium, seu alios quæcumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, dictisque Concilii decretis non adversantia facere, & edere, illaque pro rerum, temporum, & personarum qualitate alterare, immutare, & abrogare, & alia toties, quoties opus fuerit, de novo etiam cum impositione penarum condere, ac contumaces, & rebelles etiam quantumvis exemptos debite corrigere, auctoritate Apostolica concedimus.

§.5. Ac quibuscumque aliarum Universitatum ludi moderatoribus, & Præsidibus, Rectoribus, Cancellariis, Præceptoribus, & Magistris, ac quibuscumque aliis etiam Civitatum, & aliorum locorum in spiritibus, vel temporalibus, aut mixtim Gubernatoribus, ne Rectorem, aut Universitatis hujusmodi personas, & Scholares in aliquo præmissorum quovis prætextu per se, vel alium molestare, vel inquietare audeant, seu præsumant, inhibemus. Nullumque loci Ordinarium, vel Metropolitanum quovis quæsito etiam conservationis ac superioritatis colore, vel ingenio, seu titulo præmissis se ingerere, aut contravenire posse, nec debere, irritum quoque, & inane quicquid

secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Universitatum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Universitatibus, ac quibuscumque personis, vel locis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si in illis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus, pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis, erectionis, institutionis, inhibitionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo nono, tertio Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno VIII.

CLXXXIX.

Ordini S. Pauli Primi Eremitæ confirmantur omnia Monasteria, seu Domus, in Hungaria, Polonia, Istria, Dalmatia, & Sclavonia, eorumque jura, & privilegia, libertates &c.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM inter alios Religiosorum Ordines, quibus Fides Catholica quasi gemmis rutilantibus illustratur, Ordo quem Beatus Paulus primus Eremita, deserti loca petens vite sanctimonia Institutis eximie instituit, singulari quodam splendore resurgat, convenit Nos illum, illiusque Monasteria omnia specialibus favoribus, & gratiis prosequi.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii, Generalis, & Monachi ipsius Ordinis, quod nonnulla ejusdem Ordinis Monasteria, seu Domus, ac loca, tam in Hungaria, & Polonia Regnis, quam Istria, & Dalmatia, sive Sclavonia, dudum

Contrariis quibuscumque derogat.

Sanctionem penalem appoint.

D.P. An. VIII. 24. Octobris.

Excerpta ex Quadragesimo Regiam P. Malteb. ob. par. 2. fol. 254.

Exordium.

Petitione Generalis Ordinis, & Monachorum.

erecta, & instituta fuerunt, ipsique erectiones, & institutiones dictorum Monasteriorum, seu Domorum, ac locorum per Nos approbati, & confirmari desiderant. Quare pro parte eorundem Generalis, & Monachorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorum desiderio in præmissis annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

Si quid fuerit in contrarium attentatū irritum declaratur.

§.2. Nos Monasteriorum, seu Domorum, aut locorum prædictorum situationes, qualitates, quantitates, denominationes, nuncupationes, & veros annuos valores, ac quæcumque scripturarum desuper confectarum tenores presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati omnes, & singulas erectiones, & institutiones quoruncumque dicti Ordinis Beati Pauli primi Eremitæ Monasteriorum, Domorum, seu locorum in Hungaria, & Polonia Regnis, ac Istria, & Dalmatia, seu Sclavonia hujusmodi, eorumque privilegia, libertates, facultates, favores, gratias, immunitates & indulta, quatenus sunt in usu, & sacris Canonibus, ac præsertim Concilii Tridentini Decretis non adversentur: necnon quæcumque donationes, & legata bonorum, & rerum illis per quoscumque facta, & inde secuta omnia, Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus: necnon omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Præsentium literarum exequutores deputati.

Derogatio contrariorum.

§.3. Decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§.4. Quocirca Venerabili Fratri Episcopo Zograbiensi, ac dilectis filiis nostro, & Sedis Apostolicæ in illis partibus existenti Nunciis, ac causarum Curia Camera Apostolicæ generali Auditori per presentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Generalis, & Monachorum prædictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præmissa omnia observari; non permittentes Monachos, & quavis alias personas dictorum Monasteriorum, seu locorum, aut Domorum desuper a quoquam quomodolibet molestari. Contradictores quoscumque, ac rebelles in præmissis non parentes, per sententias censuras, & poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Transumptorum fides.

§.5. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore presentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur. Aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

necnon quibuscumque concessionibus, seu unionibus, aut applicationibus desuper factis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica Sede sit indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.6. Ceterum quia difficile foret, præsentibus literas ad singula quæque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumpto presentium literarum, sigillo alicujus Prælati Ecclesiastici munito, & manu Notarii publici subscripto eadem fides tam in iudicio, quam extra illud adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensa.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 25. Julii, 1583. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 25. Julii 1583. An. XII.

SIXTUS QUINTUS P A P A CCXXIX. ANNO CHRISTI MDLXXXV.

FRater Felix Perettus e Franciscana Minorum Conventualium Familia, dictus Cardinalis a Montealto, Tituli Sancti Hieronymi Illyricorum, electus est in Romanum Pontificem die 24. Aprilis anno 1585. tertio die postquam Cardinales Conclave ingressi fuerant. Sequentibus Kalendis Maii Sacra redimitus est Thiarâ in Vaticana Basilica. Sedit annos V. Mens. IV.